

Bærum kommune
Postboks 700
1304 SANDVIKA
post@baerum.kommune.no
terje.hansen@baerum.kommune.no

Telefon + 47-48 17 07 85
Org.nr. 975 615 308 MVA
E-post leder@oa.birdlife.no
Internett oa.birdlife.no

Deres ref.

22/18376

Deres kontaktperson

Vår ref.

sak/644

Vår kontaktperson

Bjørn Olav Tveit

Dato

06.01.2023

Merknader til kommuneplanens arealdel 2022–2042

BirdLife OA og BirdLife Asker og Bærum viser til at arealdelen av kommuneplanen er lagt ut til offentlig høring. Vi takker for at vi har fått utvidet høringsfristen til 06.01.

Generelt

Vi er overordnet sett positive til kommuneplanens arealdel, ettersom vi særlig merker oss at «Ivaretagelse av (natur-) verdier» er en av de tre hovedføringene, og at FNs bærekraftsmål står sentralt i plangrunnlaget. Her legger vi til grunn at målsettingen om å tilbakeføre arealer til LNFR/grønnstruktur får prioritet.

Det er imidlertid viktig for oss å påpeke at naturverdier og grøntarealer ikke handler om å parkifisere natur. Det er viktig at beboere i Bærum får glede av naturverdier og grøntarealer, men dette må skje på naturens premisser. Vi har sett mange eksempler tidligere på tilsvarende målsettinger, der de faktiske resultatene eksempelvis munner ut i store, artsfattige arealer med ensartet gressplen, badestrender og beplantning med fremmede (svartelistede) plantearter. En annen konsekvens ved slike parkifiseringer er at man utilsiktet skaper «magneter» for gjess, noe som lett fører til uheldige konflikter.

Det er grundig dokumentert at nærhet til levende natur øker trivsel, bolyst og psykisk helse. Vi mener derfor det vil være i alles interesse at videre utbygging, særlig i disse områdene, gjøres med tanke på å bevare naturverdiene, ikke minst rundt Sandvika og på Fornebu.

Tiåret 2021–2030 er utpekt til FNs tiår for restaurering av natur. Våtmarker har stor verdi for rensing av vann, som karbonlager og som flomsikring, og det er også i denne naturtypen man finner det største arts-mangfoldet. 1/3 av våtmarkene i verden er borte siden 1970, og Oslofjorden er blant de hardest rammede områdene i Norge når det gjelder bortfall av våtmarker. De få gjenværende områdene i og rundt fjorden er derfor av særlig stor verdi.

Vi noterer oss at Sandvika og Fornebu er utpekt som vekstområder. Begge disse stedene ligger i nær tilknytning til noen av Bærums (og Østlandets) viktigste naturverdier, nemlig våtmarkene på vestsiden av Fornebuhalvøya samt våtmarkssystemet Engervannet/utløpet av Sandvikselva. Begge steder har det i mange år vært en høy utnyttelsesgrad, med stadig utbygging og parkifisering på bekostning av naturen.

Forslag til konkrete tiltak

1. *Restaurering og tilrettelegging av våtmarkene på vestsiden av Fornebu-halvøya.* I tilknytning til naturreservatene Storøykilen og Kokså har BirdLife OA/AB allerede en dialog med Bærum kommune (foruten Statsforvalteren), og forbereder en byggesøknad fremmet i 2023 som inkluderer tiltak (etablering av dammer, tilrettelegging for ferdsel) til glede både for naturen og beboerne på Fornebu. De tekniske kravene til byggesøknaden er imidlertid så omfattende at det ikke vil være penger igjen til de fysiske tiltakene når byggesøknaden er behandlet og forhåpentligvis godkjent. Det er derfor behov for midler til gjennomføring av tiltakene.
2. *Sjøflyhavna i Storøykilen **må** avvikles/flyttes.* Dette er en lekegrind for et fåtall privilegerte mennesker (flere av dem bosatt utenfor kommunen), men aktiviteten utgjør en vesentlig og godt dokumentert forstyrrelse både for fugleliv og turgåere tett innpå og til dels over naturreservatene på Fornebu, samtidig som det utgjør en sikkerhetsrisiko for båtfolk og badegjester.
3. *Engervannet ved Sandvika **må** beskyttes og tilrettelegges* slik at naturverdiene beholdes og økes, selv når Sandvika som prioritert vekstområde utvikles videre. Utløpet nærmest Sandvika er særlig utsatt. Selve vannspeilet bør utstyres med kunstige holmer/øyer for hekkende og rastende våtmarksfugler, og stien rundt bør oppgraderes og utstyres med skjermede utsynspunkter, til glede for turgåere rundt vannet. På fylkesvei 1626 langs vannet bør hastigheten senkes fra 70 til 40 km/t for å redusere støynivået samt gjøre det triveligere for turgåere. Også her kan det etableres skjermede utsynspunkter til vannet. Engervannet kan bli Bærums svar på Østensjøvannet i Oslo, som er et velkjent eldorado både for fugler og folk.
4. *Øvrige av Bærums våtmarker og bekker/elver, med tilhørende randvegetasjon, **må** bli særlig hensyntatt.* Tjernsrudmyra på Lysaker, Hundsundspollen og Holtekilen (foruten de allerede nevnte verneområdene) på Fornebu, samt Stovivannet og Dælivannet er særlig viktige for fuglelivet. Det samme gjelder fuktige jordbruksområder som fra tidligere tider er anlagt i drenerte våtmarker, for eksempel på Grini, Øverland, i Lommedalen og på Tanumplataet. Disse, og flere andre eksisterende og gjenfylte våtmarker, bør vurderes **rehabilitert** slik at deres kvaliteter som våtmark blir tilbakeført eller forsterket.

BirdLife OA/AB har gjennomført mange vellykkede prosjekter med restaurering og tilrettelegging av natur for ferdsel tidligere, i samarbeid med kommuner, og med svært positivt resultat. Vi stiller oss gjerne til disposisjon for å bidra med faglige innspill til hvordan slike tiltak kan gjennomføres i Bærum.

Vennlig fuglehilsen

Håkan Billing
leder

Bjørn Olav Tveit (sign.)
naturvernkontakt AB